

Nașterea Domnului ca pescuire minunată

Cine este Dumnezeu mare ca Dumnezeul nostru?

Tu ești Dumnezeu care faci minuni.

(Ps. 76, 13)

Dumnezeul nostru este un Dumnezeu minunat, în ambele sensuri ale cuvântului; pe de o parte, care face minuni și pe de altă parte, preafrumos, splendid, extraordinar. Această calitate a lui Dumnezeu este importantă pentru noi, deoarece ea ține de raportul Său cu lumea creată *Deus ad extra* și are o semnificație majoră și un impact direct și imediat în viața noastră.

Acest lucru amintește de faptul că omul, chip al lui Dumnezeu, a fost merit veșnicei comuniuni cu Făcătorul său în împărăția cerurilor.

Și omul deci, fiind chipul lui Dumnezeu, este o minune și trebuie să trăiască minunat, adică splendid, extraordinar. Și asta pentru a fi la înălțimea demnității cu care a fost creat, pentru că, așa cum spune Psalmistul, omul a fost așezat numai cu „puțin mai jos față de îngeri”, a fost încununat cu slavă și cinste (Ps. 8), iar în unele privințe chiar deasupra îngerilor ca atunci când preotul săvârșește sfânta și dumnezeiasca liturghie atingând trupul Domnului cu mâna sa, moment de care îngerii din cer nu s-au învrednicit, cum citim în rugăciunea sfintei jertfe liturgice (anafora), punctul central al slujirii noastre.

Dintre toate minunile făcute de Dumnezeu în raport cu lumea creată cea mai mare este aceea a trimiterii Fiului Său în lume „să se nască, și să crească, să ne mântuiască”, așa cum frumos spune o colindă, adică să ne ridice din condiția ordinară de după cădere la cea extraordinară, adică la a fi compatibili cu Dumnezeu în limita permisiunii divine, căci „Dumnezeu îi numește pe fiii Săi dumnezei” (Ps. 81, 6; Ioan 10, 34).

De aceea Sf. Părinți ai Bisericii noastre vorbesc apăsător și repetat despre îndumnezeirea omului.

Răspunzând la întrebarea: De ce Dumnezeu s-a făcut om? Sf. Atanasie cel Mare precizează: pentru ca omul să devină dumnezeu, evident, nu după fire, ci prin participare și har, prin înfiere.

În contextul participării noastre la viața divină Dumnezeu nu ne cere imposibilul. Când ne cere să fim ca El, să trăim, să lucrăm ca El, o face pentru că acest tip de viețuire ne este un dat și un dar.

În repetate rânduri Mântuitorul vorbește de necesitatea și posibilitatea noastră de a fi ca Dumnezeu, de a ne asemena cu El când folosește cuvântul „precum”, ca atunci când zice „Fiți milostivi precum Tatăl vostru cel din ceruri este milostiv (Luca 6, 36) sau folosește alte expresii asemănătoare vorbind despre iertare, iubire ș.a.

Deci ceea ce cere Dumnezeu de la noi, El Însuși face mai întâi, cum zice și Sf. Ioan Teologul: „Dumnezeu ne-a iubit cel dintâi pe noi” (I Ioan 4, 19).

Într-un fel, trimițând pe Fiul Său în lume să ne mântuiască, Dumnezeu se face pescar de oameni, așa cum Însuși Iisus a trimis pe Sf. Apostoli ca pescari de oameni, ca să câștige lumea la cauza mântuirii.

Iată o asemănare interesantă între Nașterea Domnului care-L arată pe Dumnezeu pescar de oameni prin trimiterea în lume a Fiului Său și pescuirea minunată (Luca 5, 1-11) moment când prin Petru îi face pe toți apostolii Săi pescari de oameni.

Mântuitorul Hristos s-a născut „pentru noi și pentru a noastră mântuire” cum spunem în Simbolul credinței, pentru că „Dumnezeu voiește ca toți oamenii să se mântuiască și la cunoștința adevărului să vină” (I Timotei 2, 4), și aceasta, datorită dragostei lui Dumnezeu față de omul aflat pe calea pierzării, așa cum atestă Sf. Ioan Teologul: „Atât de mult a iubit Dumnezeu lumea încât pe unul născut Fiul Său L-a dat pentru ca tot cel ce crede în El să nu moartă ci să aibă viață veșnică” (Ioan 3, 16).

Deci Nașterea Domnului este o minune, ea se și petrece în chip minunat, așa cum pescuirea la care ne referim este minunată. Și una și cealaltă provin din iubirea lui Dumnezeu față de om și destinul lumii, și de asemenea, ambele arată puterea lui Dumnezeu și intervenția Lui concretă în istorie.

Așa cum la pescuirea minunată Domnul Hristos stă în fața lui Petru și a viitorilor apostoli pe care îi cheamă și apoi îi trimite la misiune, la fel Dumnezeu Tatăl Îl cheamă pe Fiul Său și-L trimite la misiune, căci El însuși mărturisește adresându-se Părintelui ceresc: „Precum M-ai trimis pe Mine în lume și Eu i-am trimis pe ei în lume” (Ioan 17, 18). La fel mărturisește și o populară colindă: „Pe Fiul în al Său nume, Tatăl L-a trimis în lume”.

O altă asemănare între cele două feluri de a fi pescar de oameni, al lui Iisus și al Sf. Apostoli, este riscul, curajul și sfârșitul. În ambele cazuri, riscul este asumat, curajul este evident și sfârșitul este martiriul.

Rezultatul constă în aceea că așa cum Hristos i-a schimbat pe Apostoli, așa aceștia au schimbat lumea. Și așa cum Nașterea Domnului, urmată de moarte și culminând în Înviere a dus la transfigurarea Sa, căci s-a arătat transfigurat

ucenicilor după Înviere, tot așa, Sf. Apostoli au lăsat după ei o lume schimbată, cu o altă înțelegere despre viață, moarte, destin, destinație, sens și menire.

Pescuirea minunată a avut loc numai după ce Iisus i-a spus lui Simon să mâne corabia mai la adânc (Luca 5, 4). Și cu toate că Simon Îi spune Domnului că toată noaptea s-au străduit și n-au prins nimic, ceea ce duce cu gândul la observația sau chiar avertismentul Mântuitorului: „Fără mine nu puteți face nimic” (Ioan 15, 5), bătrânul pescar împlinește porunca primită. Și urmează minunea.

Ideea de adânc este importantă aici. Adâncul este opusul suprafeței, al superficialului. Adâncul comportă taina, dar și curajul, răbdarea, perseverența. Așa a venit Fiul lui Dumnezeu în lume: ca să intre până în adâncul păcatului omenesc, până în adâncul iadului, cu răbdare, determinare și perseverență. Cu dragoste față de misiunea Sa: mântuirea omului.

Alte două puncte ce leagă Nașterea Domnului de pescuirea minunată, de data aceasta cu referire directă la noi înșine, sunt starea de copleșire și urmarea lui Hristos.

După minunea pescuirii, Simon, ca și cei care se aflau cu el, este copleșit de emoție. Și cu toate că rezultatul pescuirii era atât de mare și îmbucurător, pe el, ca și pe ceilalți, îl apucă spaima, este confuz, nu înțelege, nu știe ce să facă, ce să zică; singurul lucru de care este în stare e să cadă la picioarele lui Iisus și să îngaime aceste cuvinte ciudate: „Ieși de la mine, Doamne, că sunt om păcătos”! Aceasta este starea de copleșire! Și acum revenim la noi: singurul mod în care putem întâmpina sau răspunde la marea minune a Nașterii Domnului „pentru noi și pentru a noastră mântuire”, este copleșirea. Nu înțelegem, nu știm cum se face că beneficiem de un așa mare dar și gândim ca psalmistul care se întreabă deopotrivă: „Ce este omul că-Ți amintești de el sau fiul omului că-l cercetezi?” (Ps. 8). Singurul lucru pe care-l putem face este să ne aruncăm la picioarele Mântuitorului și să-I aducem slavă lui Dumnezeu pentru cel mai mare dar care ni se putea face.

Bineînțeles, completarea concretă a doxologiei se face prin urmarea lui Hristos, exact așa cum Simon și ceilalți viitori apostoli „au lăsat toate și au mers după El” (Luca 5, 11).

Așadar întâmpinăm și trăim evenimentul mântuitor al Nașterii Domnului cu simțământul de copleșire al lui Simon după minunata pescuire și cu decizia de a-L urma pe Hristos pe calea Împărăției slăvindu-L pe Dumnezeu Cel ce L-a trimis pe Fiul Său în lume „să se nască și să crească, să ne mântuiască”.

Revista Lumină Lină,

Anul XXVIII, nr. 4, octombrie – decembrie 2023, pp.7-10